כי פליגי בחתיכה מר סבר דרכה של אשה

לראות דם בחתיכה ומר סבר אין דרכה של

אשה לראות דם בחתיכה רבא אמר דכולי

עלמא אין דרכה של אשה לראות דם

בחתיכה והכא באשה מהורה יומקור מקומו

ממא קמיפלגי דר' אליעזר סבר אשה מהורה

ודם ממא דהא אתי דרך מקור ורבגן סברי

אשה מהורה ומקור מקומו מהור בעא מיניה

רבה מרב הונא הרואה קרי בקיסם מהו

יממנו אמר רחמנא עד דנפיק מבשרו ולא

בקיםם או דלמא האי ממנו עד שתצא מומאתו

לחוץ אואפי׳ בקיםם נמי אמר ליה תיפוק ליה

דהוא עצמו אינו מממא אלא יבחתימת פי

האמה למימרא דנוגע הוי אלא מעתה אל

יסתור בזיבה אלמה תניא יזאת תורת הזב

ואשר תצא ממנו שכבת זרע מה זיבה סותרת

יאף שכבת זרע נמי סותר אמר ליה סתירה

היינו מעמא דמותר ¤לפי שאי אפשר לה

בלא צחצוחי זיבה אלא מעתה תסתור כל ז'

אלמה תניא זאת תורת הזב וגו' מה זיבה

סותרת אף שכבת זרע סותר אי מה זיבה

סותרת כל ז' אף שכבת זרע נמי סותר כל ז'

ת"ל ילטמאה בה אין לך בה אלא מה שאמור

בה יסותרת יום אחד אמר ליה גזירת הכתוב

היא זיבה גמורה דלא ערבה בה שכבת זרע

סותרת כל שבעה צחצוחי זיבה דערבה בה

שכבת זרע לא סותרת אלא יום אחד בעא

מיניה ר' יוסי ברבי חנינא מרבי אלעזר דם

יבש מהו יכי יזוב זוב דמה אמר רחמנא עד

דמידב דייב ליה לח אין יבש לא או דלמא

האי כי יזוב זוב דמה אורחא דמילתא היא

הולעולם אפילו יבש גמי א"ל תניתוה סידם

הנדה יובשר המת מממאין לחים ויבשים

אמר ליה לח ונעשה יבש לא קא מיבעיא לי

כי מיבעיא לי יבש מעיקרא יהא נמי תניתוה

יהמפלת כמין קליפה כמין שערה כמין •

עפר כמין יבחושין אדומין תמיל למים

יא א ב מיי׳ פ״ה מהל׳ שאר אבות הטומאה הלכה א ועי׳

כפרה הלכה א ב: יג ה מיי׳ פ״ה מהלכות איסורי יג ה מיי פ"ה מהככות חיסורי ביאה הלכה יד סמג לאון קיא טוש"ע י"ד סימן קפח סעיף ד: יד ו מיי פ"ב מהלכות מטמאי משכב ומושב הלכה א סמג

עשין רמג: בור ז מיי' פ"ב מהלכות טומאת

שו ז מייי פ"ב מהככות טומחת המת הלכה א: שז ח מיי' פ"ה מהל' איסורי ביאה הלכה יד סמג לאוין קיא טוש"ע י"ד סימן קפח :סעיף ד

תום' הרא"ש (המשר)

הרי משולח הוא לשתי מחנות י. בדאיתא פרק אלו דברים וע״ בו איונא פוק אלו ז'בוים ועייי שנכתב מרבינן ליה מוזב וכל וב לרבות בעל קרי וא״ת הא יוצא דופן. דדרשינן לקרא בפ׳ יוצא דופן או איש לרבות את הנוגע למה לי תיפוק לי מוהבגד אשר יהיה עליו שכבת זרע אשר יאים מבגדים לא ילפי׳ בדאיתא בפ"א דב"ב ובהכי מיתרצא נמי פירכא קמייתא. יא״ת וניגמר מדאחמור רחמנא דא דוריגטו מואומות דומנא בבעלי קריין לענין שילוח מחנות אלמא רואה הוי דהא גבי פולטת שכבת זרע משמע בפ׳ יוצא דופן דהוה אמרינן . דרואה הויא מדאחמור רחמנא דרואה הויא מדאחמור רחמנא אבעלי קריין בסיני אי לאו משום דסיני חידוש הוא דהא זבין ומצורעין חמירי ולא חמיר בהו רחמנא וִי״ל דמ״מ הואיל מדאחמור לענין בעל קרי. יא״ה לא אמרינז דפולטת רואה א הרא גם לענין שאר בעל הריא גם לענין שאר בעל קרי אם החמיר עליו שלא כנס במקום קדוש לא גמרינן מיניה דרואה הויא ועי" ביניו בעל הרי דנוגע הוי דילפינו בעל הרי דנוגע הוי משום דאיתקש לנוגע דמרבינן משום דאיתקש לנוגע דמרבינן נוגע מדכתיב או איש ועוד דאיתקש נמי לשרץ בההוא קרא גופיה: אלא מעתה אל יסתור בזיבה. תימה תיקשי ליה מתניתין טובא דקסבר דנוגע הוי דתנן בריש מס׳ דנוגע הוי דתנן בריש מסי כלים אבות הטומאות השרץ וש"ז ולא חשיב בעל קרי ועוד תנן במס׳ זבין ומייתי ותן במט ובין ומייזני לה בפ׳ אלו דברים בעל קרי כמגע שרץ אלמא נוגע הוי מדלא הוי אלא ראשון וצ״ל דאפילו איאמרינן רואה הוי לא הוי אב הטומאה ונפקא מינה ררואה הוי דמטמא מבפנים בלא נגיעה מבחוץ. ומיהו קשה שמעון דמטמאה בפנים כבחוץ משום דרואה הויא ואפילו ו שמעוז לא פליג אלא בפולטת שמעון לא פליג אלא בפוטות אבל בבעל קרי לא אשכחן דפליגי וי"ל דאפילו לרבנן דוקא פולטת דמרבי לה מקרא בדאיתא לקמן בבשרה מלמד שמטמאה בפנים כבחוץ אין לי שמטמאה בפנים כבווון אין די אלא נדה זבה מנין ת״ל זובה ופולטת ש״ז מנין ת״ל יהיה אבל בעל קרי אפילו לרבנן נוגע הוי כיון דאינו מטמא אלא בחוץ והא דאמר ר׳ אלעזר בר׳ . שמעון בפ׳ יוצא דופן לרואה במשהו ולנוגע בכעדשה אע״ג במשחו דינוגע בכעו שה אע א דקא מפליג בין נוגע לרואה א"ה בעל קרי לא הוי רואה אלא נוגע והא דמטמא במשהו מקרא יליף לה התם: אף ש״ז מי סותרת. משמע דאי רא לא מתרא אע"ג דלא קרא לא סתרא אע"ג דלא אפשר לה בלא צחצוחי זיבה וקשה דבסוף כיצד הרגל א"ר יהושע ש"ז של זב מטמא במשא לפי שאי אפשר לה בלא צחצוחי זיכה ואמאי לא מצרכינן התם קרא כי הכא וליכא למימר דמהכא ילפינן דאי אפשר בלא צחצוחי זיבה מדסתרא כמו זיבה דהא מילתא בחליא רמררא הוא ולא רטיא

בר פליגי בחתיבה. פ״ה ודפלי פלויי וקשה דא״כ השתא אין דרך לראות דם בחתיכה פירוש שאינו דם נדות לא הוי כההוא דאין דרכה לראות בשפופרת דהתם הוי דם נדות מן המקור אלא שאין דרכה לראות באותו ענין ויש יי לומר דפליגי בחתיכה העשויה כמין

שפופרת והוי חלילה בין דם לבשר דת"ק מטמא דדרכה לנאת בענין זה ורבנן סברי אע"ג דדם נדות הוא אין דרכה לראות בענין זה ואין זה דם נדות דקאמרי רבנן ה"פ אין זה דם נדות שטימא הכתוב אבל בפלי פלויי גם רבנן מטמאין כיון דדם נדות הוא ונוגע ננשרה: אלא בחתימת פי האמה. אין לפרש דבעי שיעור חתימת פי האמה כר"ש דפ' אלו דברים (פסחים סו:) דסבר כר' נתן דבעי חתימת פי האמה בזב דכתיב (ויקרא טו) או החתים בשרו מזובו ואיתקש בעל קרי לזב דא"כ מאי פריך למימרא דנוגע הוי אלא מעתה לא יסתור בזיבה הא כיון דאיתקש לזב שפיר יסתור והיכי דייק מינה דנוגע הוי ש ועוד אי סבר כר׳ שמעון מאי פריך רב הונא ותיפוק ליה דהוא עלמו כו' והלא דרך קיסם יכול לראות הרבה מחתימת פי האמה אלא נראה לפרש דסבר כדתנן לקמן בפרק יולא דופן (דף מ.) דזוב וקרי מטמאין בכל שהוא והכי קאמר צריך שיגע בחתימת פי האמה משום דטומאת בית הסתרים לא מטמאה לכך פריך כיון דנוגע הוי דקא מטהרת בקיסם עד שיגע בפי האמה

מעתה לא יסתור בזיבה: י (למימרא דנוגע הוי). וא״ת

ומנליה למקשה דרב הונא לא מלריך שיעור חתימת פי האמה כרבי שמעון וי"ל מדקאמר ותיפוק ליה דהוא עלמו אינו מטמא אלא בחתימת פי האמה ולא קאמר כשיעור חתימה ולא קאמר נמי דאיתקש לזב שמע מינה דלא לשיעור נקטיה אלא משום נגיעה ועוד אי סבר כרבי שמעון מאי פריך רב הונא ותיפוק ליה דהוא עלמו כו׳ והלא דרך קיסם יכול לראות קרי הרבה יותר מחתימת פי האמה וא"ת ואם נוגע הוי א"כ למ"ד בפרק יולא דופן (לקמן דף מג:) לרואה ולנוגע בכל שהוא למה לי דכתב רחמנא רואה

וי"ל דעל ידי שנכתב רואה הא דדרשינן בפרק אלו דברים בפסחים (דף סו:) זב וכל זב לרבות בעל קרי שמשתלח חוץ לב' מחנות מוקמינן ברואה ולא בנוגע ונפקא מינה הא דאמר הכא דאפי׳ רואה אינו טמא אלא משום נוגע שאינו טמא אלא בנגיעה מבחוץ וא"ת ומנלן

דנוגע הוי נגמר מדאחמיר ביה רחמנא לענין שילוח מחנות אלמא da רואה הוי וכה"ג בעי למימר פרק יולא דופן (לקמן דף מב.) גבי פולטת שכבת זרע דרואה הוי מדאזהיר רחמנא על בעלי קריין בסיני וי"ל דילפינן דנוגע הוי מדאיתקש לנוגע דנוגע מרבינן לי מאיש איש בפ' יולא דופן (שם דף מג:) ועוד דבההוא קרא גופיה איתקש נמי לשרץ וא"ח ונוגע דכתב רחמנא למה לי חיפוק ליה מוהבגד אשר יהיה עליו שכבת זרע וי"ל דאדם מבגד לא ילפינן שהרי נושא נבלת בהמה מטמא בגדים שעליו אפילו אם אינו לבוש בהן אבל אדם לא מטמא אפילו הוא עליו והכי איתא בפרק קמא דבבא בתרא (דף מי) גבי עולא משגש אורחא דאימיה וא"ח דלקמן בפרק יוצא דופן (דף מב.) אמרינן לרבנן דרבי שמעון דאפילו פולטת שכבת זרע רואה הויא ולכך מטמא בפנים כבחוץ ור׳ שמעון נתי לא פליג אלא בפולטת שכבת זרע דלא מטמא בפנים כבחוץ אבל בבעל קרי משמע דרואה הוי דלא אשכחן דפליגי וי"ל דרב הונא סבר כרבי שמעון דלדידיה אפי׳ בעל קרי נוגע הוי דאי רואה הוי אף בפולטת הוה דריש לטמא בפנים כבחוץ ואפילו לרבנן נמי אפשר דדוקא פולטת רואה הויא ומטמא בפנים כבחוץ משום דאשכחן בטומאת נדות וזיבות דמטמאה בפנים כבחוץ אבל בועלה דלא אשכחן ביה טומאה בפנים כבחוץ לא הוי רואה ומיהו ההיא דר' אליעזר ברבי שמעון פליגא דאמר בפרק יולא דופן (שם דף מג:) שכבח זרע לרואה במשהו ולנוגע בכעדשה מדמפליג משמע דסבר דרואה הוי אי נמי שאני החם דגמר טעמא מקרא: אלא שעתה לא יסתור בזיבה. מימה מקשה ליה אמתני׳ דמסכת כלים (פ״א מ״א) דמנן אצות הטומאה השרץ והשכבת זרע ולא חשיב בעל קרי וחנן נמי בשלהי מסכח זבין בעל קרי כמגע שרץ אלמא נוגע הוי מדלא הוי אלא ראשון ושמא אפי רואה נמי לא הוי אב הטומאה משום דרשא: לפי שאי אפשר בלא צחצוחי ויבה. ומהאי טעמא מטמא ר' יהושע קרי של זב במשא והא דלא מצריך קרא התם כי הכא מפרש ר"ח דהתם מיירי בשרואה זיבות בו ביום דאז יש בו רוב זיבות וסבר ר' יהושע דלא אפשר בלא לחלוחי זיבה בעין ורבי אליעזר דפליג עליה בכילד הרגל (ב"ק דף כה.) ואמר דאינו מטמא במשא מודה דאי אפשר בלא ליחלוחי זיבה

ואפילו הכי לא מטמא במשא דכיון דפתיכא ביה שכבת זרע והכא נמי אי לאו קרא לא הוה סותר אפילו יום אחד:

לחליא בעיא הוא ולא בעיא קרא בעל היא לה בעיא להיא בעיא להיא הוא בעיא לא מצריך קרא ור"ת תירץ דמינן בכעל קרי שלא אמאי לא מצריך קרא ור"ת תירץ דמינירי התם ביום שראתה זיבה ראה קרי מטמא במשא לפי שיש רוב זיבות בעין הלכך לא בעי קרא וכיוצא בזה מצינן בתחילת מס' זבין ברואה קרי בשני ובשלישי לספירתו ב"ש אומרים סתר הימים שלפניו ובה"א לא סתר אלא יומו ומודים ברואה ברביעי שלא סתר אלא יומו והיינו טעמא דב"ש דבשני ובשלישי אי אפשר בלא זיבות הרבה בעין וענ"ל דהכא לא איצטריך קרא אלא למימר דאינה סותרת כל ז' ואי לאו קרא היה סותר כל ז' משום דאי אפשר בלא צחצוחי

כי פליגי בחתיכה. ודפלי פלויי דת"ק סבר בבשרה למעוטי תוך חתיכה אבל דם הנראה בבקעים טמא דהא בבשרה" קרינן בה ורבנן בתראי סברי אפי׳ פלי פלויי טהורה דאין זה דם נדה דאין דרכה של אשה לראות דם בחתיכה: אשה טהורה. דלאו ראייה היא ומיהו טיפת

דם מטמאה טהרות אם נגעה בהן ואת האשה טומאת ערב משום דנגעה דם היה לו לטמאה כנדה ועכשיו איז דנוגע הוי. מדיהיב שיעורא מכלל דטומאת קרי לאו משום ראייה היא שיעורא כטומאת כל מגעות דבעי ואם ראה בז' אין נריך לספור עוד ° אלא יום א׳: דם יבש. כגון שילא

מגופה חתיכה של דם יבש: זוב דמה. משמע לח שהרי אין דרכו לזוב אלא לח: לח ונעשה יבש. דהא או קתני מטמאין יבשין בנפל דם לח על הבגד ויבש ואחר כך נגע הדם בטהרות דומיא דיבש בשר המת דיבש מעיקרא בשר המת ליכא:

במקור דקרא מתורת ראייה מעטיה ולאו מטומאה: ורבנן סברי. דם נמי טהור והכי קאמר אין זה דם נדה (שתתן שום טומאה עליו) שאילו היה לו שום טומאה אלא כחתיכת בשר בעלמא: הרואה קרי בקיסס. הכנים קיסם בפי אמה והוליא בו זרעו: ממנו. אשר תלא ממנו שכבת זרע: הוא עלמו. ואפילו בלא קיסם: אינו מטמא אלא בחסימס פי האמה. עד שילה ממנו כדי חתימת פי אמתו והכא כיון דהכנים ליה קיסם בלר ליה שיעורא כדי קיסס: למימרא אלא משום דבשר האבר נוגע בשכבת זרע היולה ממנו ומשום הכי בעי שיעורא כגון שרץ ונבלה ומת דאי ראייה חשיבא ליה בטומאת ראייה לא בעיא שיעורא דהא נדה רואה היא ולא בעיא שיעורא: אל יססור בויבה. זב שפסק והתחיל למנות ז' ימי ספירו וראה קרי אל יסתור את מנינו כי היכי דאי נגע בשרץ לא סתר לספירת זיבתו: אלמה סניא ואם מורת הוב. הקיש הכתוב שכבת זרע לזיבה: מה זיבה סותרת. דכתיב וספרה לה °ואחר מטהריי אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם אף שכבת זרע סותר: לפי שחי הפשר. לרחות שכבת זרע הבחה מן הזב בלא טיפת לחלוחי זיבה דהשתא קלת זיבה דאית בה קא סתר: כל ז'. אם ראה בשביעי סותר כל אותן ימים שספר: אלא מה שאמור בה. בשכבת זרע לעניו טומאה מה טומאתה יום אחד אף סתירתה אינה סותרת אלא אותו יום לעיל נח. וש"נ. ב) ולהמו מג: ה) נעינ טו. וש"ל, ב) ניקחן מג: פסחים סו:], ג) נוזיר סו. ב"ק כה.], ד) נלקמן נד:], ה) נלעיל כח. לקמן נד:], ו) נויקרא טו), 1) נשסן, ח) נ"א לפרש, ע) נ"יי 1) נשסן, ח) נ"א לפרש, ע) נ"יי כ"מ מ"ז והכל ד"ח, כ) ול"ל מאו אישן,

תורה אור השלם

ן. זאת תורת הזב ואשר מים רבים בלא עת נדתה או בִי תָזוּב עַל נְדְּתָה בְּל יְמֵי זוֹב טָמָאָתָה בִּימֵי נְדְּתָה תָהְיָה טָמָאָתָה הָוֹא: ויקרא טו כה

גליון הש"ם

רש"י ד"ה מה זיבה וכו' ואחר תמהר אחר אחר וכו'. לקמן לג ע"ב ולף סז ע"ב: ד"ה אלא מה בו' אלא יום א'. עי' ברח"ם במכילמיו פ"ד סי" א':

הגהות מהר"ב רנשבורג

אן רש"י ד"ה לח ונעשה יבש דהח דקתני מטמאין וכו׳ כנ״ל:

מוסף רש"י

ומקור מקומו טמא. וכל דם הבא דרך שם, ואפילו אינו דם נדה, הוי אב הטומאה לטמא אדם טומאת ערב ואם נגעה בטהרות טמאים (לעיל טד.). כחתימת פי האמה. סתימת פי אמתו ויליף לה מהימות פי מונותו היכף מי מהחתים בשרו את זובו (פחוים סד: וערי לקחן מג:). כמין שערה. שער (לעיל בא.). יבחושין. ימוטיו (שם).

תום' הרא"ש

ודם טמא דקא אתי דרך מקור. . פי׳ חתיכה ודם שבתוכה טמא משום שנגע במקור אע״ג טמא משום שנגע במקור אע״ג שאין עליה לא תורת אוכל ולא תורת משקה מידי דהוה אמקור שהזיע כשני טיפי מרגליות דא"ר יוחנן לקמן בפ' יוצא משקה דלא עדיף מדם ירוק דאמרינן לעיל בסוף כל היד דלא הוי משקה לרבנן. ודבר תימה הוא אפילו יהבת להו תורת אוכל או תורת משקה תורק חוזרין ומטמאין את האשה לטומאת ערב כדאיתא פרק יוצא דופן והלא אינו אלא פוקיוצא דופן הוא אינו איג ראשון בעלמא מחמת נגיעת המקור וצ"ל דהלכות מקור הל"מ הם: בעא מיניה רבה מרב הונא ול"ג רבא שלא ראה רב הונא מעולם דביום שמת רב יהודה נולד רבא. וכתוב בכתב רב שרירא דרב יהודה מלך אחר רב הונא ב' שנים. וכן יש להביא ראיה מההיא דאמרינן בפ׳ בתרא דמורי קטן גברא רבה כרב יהודה ליתא דלישרי לך זיל גבי נשיאה ורב הונא היה גדול מרב יהודה כדאמרינן ריש פרק בתרא דקידושין ובפ׳ בתרא דגיטין תנן בעא מיניה שמואל מרב הונא: הרואה קרי שמוא מו בחוברות אחרות בקיסם חלול ולא נקט שפופרת משום דפי האמה דחוק הוא ותיפוק לי דהוא עצמו אינו מטמא אלא בחתימת פי האמה דבעינן שיצא בדוחק כדי שיגע בראש פי האמה בגלוי דלא בואש פי האמה בגלי דלא ליהוי מגע בית הסתרים והא דתנן לקמן פרק יוצא דופן ומטמאין בכל שהן מוקי לה רב הונא בנוגע בה ולא בעי לשנויי דמתניתין דלקמן ורב הונא דהכא כר' נתן דאמר

הונא דהכא כר' נתן דאמר התם בגמרא דוב צריך בחתימת פי תאמה ואמרנון בפסחים הדיה לבעל קרי דאיתקש לוב דא"כ היכי דייק הכא למימר דנוגע הוי דהא דבעי ר' נתן בחתימת פי האמה לאו משום דנוגע הוי אלא משום דבעי שיעור כחתימת פי האמה ואכתי תיקשי לך היכי דייק מינה דנוגע הוי דילמא הא דבעי בחתימת פי האמה היינו משום דס"ל כר' נתן וי"ל דא"כ מאי קא"ל רב הונא לרבה ותיפוק לי וכו' והלא דרך קיסם יכול לראות קרי הרבה יותר מחתימת פי האמה: למימרא דנוגע הוי ותימה למה לי דכתב רחמנא רואה כלל הא הוי בכלל נוגע בקרא וי"ל משום שיש דברים שרואה חמור מנוגע כגון לענין שילוח מחנות דבעל